

İnsanları yoxdan var edən Uca Rəbbimiz həyatlarına yön verməsi üçün onlara Quran göndərmiş və onların Quranı haqqıyla anlamalarını istəmişdir.

Quranı anlamaq, bütün maneələrin qarşı gəlməsinə rəğmən, zalımlar qarşısında haqqı və həqiqəti axtarmaq deməkdir.

Quranı anlamaq, qula qulluğu rədd etmək, həyat nizamı olaraq Uca Allahın qanunlarını mənimsəməkdir.

Qurani-Kərim insan həyatını ən gözəl şəkildə nizama salan, cəmiyyətin istər sosial yaşantısını, istərsə də ekonomik yaşantısını düzgün şəkildə proqramlaşdıran yeganə bir kitabdır.

Qurani-Kərim həqiqi mənasıyla anlaşıldığı təqdirdə, bir millətin hüzur və rifahını təmin edən, bəşəriyyəti içine düşdüyü pis vəziyyətdən qurtarıb, səadətə çatdıran tək qurtuluş ünvanı Uca Allahın Hz. Peyğəmbər (s.ə.s) vasitəsilə bütün insanlığa rəhbər olaraq göndərdiyi bir kitabdır.

Hədisi-şəriflərdə bildirildiyi üzrə hər hərfinə ən azı on savab verilən və bir çox mənə təbəqələrini əhatə edən Qurani-Kərimin mənə dərinliyini tanımaqdan, qurtuluş yolu olan gözəlliklərini anlamaqdan, müsəlman olaraq, təəssüf ki, çox uzaqda qalmışıq.

Rəsulullah (s.ə.s) bir hədisi-şərifində: *“Quranı oxuması baxımından insanların ən gözəl li, oxuduğu zaman Allahdan (sayğı ilə çəkilib) qorxduğunu gördüyüm kimsədir”*, – deyə buyurmuşdur.

“Quranı oxumaq” demək, onu sadəcə tilavət etmək (yəni üzündən oxumaq) demək deyil, eyni zamanda onu anlamaq, ona inanmaq və ona görə yaşamaq deməkdir. Buna görə iradə və nəfsə hakim olmaq lazımdır.

Hə. Ömər (r.a) sadəcə "Bəqərə" surəsini 8 ay kimi bir zaman içərisində əzbərləmişdir. Lakin onun bu qədər zaman içərisində əzbərləməsindəki əsas hikmət; o, hər bir ayəni əzbərlədikdən sonra həyatında tətbiq edir və o ayənin nurunu qəlbinə sindirərək, digər ayələrə keçirdi..

Qurani oxumaq, Qurani əzbərləmək, Qurani anlamaq budur!..

Əgər bir kimsə Qurani-Kərimin faydasını görmək istəyirsə və əgər bir millət Allahın yardımını görmək istəyirsə, Qurani bu şəkildə oxuması və anlaması şərtidir.

Mövzunu bir az da aydınlaşdırmaq üçün, belə bir misal verək: Fərz edək ki, bizə bir məktub gəlib və bu məktub bizim anlamadığımız bir dildə yazılıb. Belə bir halda nə edirik? Əlbəttə ki, ora-bura müraciət edib, bu dildən anlayan birini axtarmağa çalışırıq. Bu məktubun içərisində yazılanların mənalərini öyrəncəyə qədər narahat olar, içimizdə bir həyəcan qalar. Amma gələn bu məktub adi bir iş-güc məktubudur. Üç-beş qəpik maddi dəyəri olan belə məktub üçün bu qədər həyəcanlandığımızı görə, demək ki, aləmlərin yaradıcısı olan Haqq-Təala tərəfindən bizə bir məktub gəlsə və bu məktubda bizim üçün xeyli dini və dünyəvi faydalar olarsa, o zaman nə edirik? Bu məktubu bir tərəfəmi atırıq? Məktubun içərisində nələrin olduğu haqda maraqlanmırıq? Məktubun mənasını heç kimdən soruşmırıq?

O halda **diqqətli olun!** Allah Əzimuşşandan bizlərə Onun mesajı istiqamətində yaşadığımız təqdirdə xoşbəxt olacağımızı bildiren bir məktub gəlmişdir. Onun göstərdiyi həyat tərzini mənimsədiyimizdə mələklərdən daha üstün olacağımızı bildiren bir məktub gəlmişdir. Onun (Allahın) əmrləri istiqamətində həyatını sona çatdıran şəxsə, ən böyük neməti olan cənnəti müjdələyən bir məktub gəlmişdir.

Elə bir qövüm yoxdur ki, əlində Allahın kəlamı olduğu və bu kəlam Allahın və Rəsulunun əmr etdiyi kimi anladığı halda, bu qövüm dünyada aşağılanaraq alçaqlığa uğrayacaq və başqa qövmlərin (millətlərin) əsiri olacaq, cırıq-sökük çarıqlar geyinmək məcburiyyətində qalacaq, boynuna başqalarının köləsidir deyə halqa taxılacaq, bu şəxs də bir zavallı kimi yadların əlində əsir kimi oynayacaq. Belə bir şey ola bilməz! Ancaq nə vaxt olar, bilərsinizmi? Bir millət əlində olan Allah kəlamının qiymətini, haqq və hüququnu bilməz və bu kəlama qarşı vəzifəsini yerinə gətirməz, Allah kəlamı olan Qurani bir tərəfə atarsa, bax o vaxt olar.

Quran səadət və hüzur qaynağıdır. Əgər bir kimsə qurtuluş istəyirsə, əgər bir millət ədalət istəyirsə, əgər bəşəriyyət barış, sülh dolu bir dünya istəyirsə, Quranı anlayaraq yaşaması şərtidir. Çünki Quranın insanlardan istədiyi tək şey, onların həm dünya, həm də axirətdə xoşbəxtliyə nail olmalarıdır.

“Yunus” surəsinin 42-ci ayəsində Allah-Təala buyurur: **“Onların içində risində (Quran oxuyarkən) səni dinləyənlər (lakin onu qəbul etməyənlər) də vardır. (Fəqət həllə anlamırlarsa, Onu) ağılıq səmiz, anlamaz karlara sənmə eşıtdir biləcəksən?!”**